წელიწადი მეორე

ციმბელი არმიელი

ფასი 5000 მანეთი.

პროლეტარებო ყველა კუთხისა შეერთდით!

გაზეთი გამოდის ყოველდღიურად მასალები მიიღება რედაქც. 9—3 საათ. ყოველ დღე. რედაქ. მისამ.: საპირო. კ. № 30. პირველი სართული.

ხუთშაბ. 21 სექტემბერი. 1922 წ.

№ 98 ქართული დივიზიის პოლიტგანყოფილების ყოველდღიური ორგანო № 98

ოსმალეთის გამარჯვებით გამარჯვებული საფრანგეთი და მისი ხრიკები.

უკანასკნელ ცნობებიდან ჩვენ ვიცით, რომ ანგორის მთავრობის გაზრახვაა, განაგრძოს ომი ბერძნების დამარცხების შემდეგაც და ოსმალეთს უკან დაუბრუნოს ქ. სმირნაი-ონიდი და დარდანელის სრუტეები. ამისათვის ის თავს უყრის კიდეც ქ. სმირნაში ჯარებსა და ემზადება საბოლოოდ ბრძოლებისათვის.

ოსმალეთის ეს განზრახვა სასიკეთლო ლახვარით ეფეთა გულში ინგლისს და ან. კიდეც მან, რომ არ დაჰკარგოს სტამბოლით და დარდანელის სრუტეები, ეს მთავარი მაზები მისი ძლევრებისა ჟღმოსაღეთ კოლონიებში, სულღილის რაიც არ უნდა დაუჯდეს-ეს, ოსმალეთს ხელი აილებინოს თავის განზრახვებზე, ყოველ-შემთხვევაში ნებისთვ მაინც არ დანებდნის.

ამ მიზნით ინგლისის მთავრობა აძლიერებს თავის ჯარებს სტამბოლში ახალი ნაწილების გაღასხმით, ხოლო ძლიერი საბრძოლო ესკადრის სრუტეებში, რომელსაც გადამწყვეტი როლი შეეძლოთ ითამაშოს ოსმალო-ბერძნის ომში, ემზადება მოემზადოს საომრად.

როგორი პოზიცია უჭირავს ამ შეხსიებებში საფრანგეთს ინგლისისადმი? ჩვენ ვიცით, რომ საფრანგეთის მთელი ყურადღება არის მიქცეული გერმანიაზე და მასზე გაწეული კონტრიბუციის პრობლემაზე. მაშინ როცა საფრანგეთი მოწყობილია მთელ განაღდიერს გერმანიაზე უამრავი კონტრიბუციის გამოწყობით და ამნაირათ ისე დასხსტის, რომ მისგან, როგორც ისტორიულ მტრისაგან, მომავლში არაფერი საფრთხე არ მოელოდეს, ინგლისი წინააღმდეგ, როგორც ჩვენ უკვე ვსწერდით, მოსურნეა რაც შეიძლება გერმანიას შეუმსუბუქოს ეს ძნიშ ხარკი და ამნაირად, ის აიღებინოს ამ კატასტროფას.

ამით ინგლისს უნდა გერმანია, როგორც ბაზარი, როგორც მსოფლიო ომიდის ერთ ერ, კვლავ დაუბრუნდეს მას, რომ ამით ცოტათი მაინც შეამციროს ის მწვავე ეკონ. კრიზისი, რომელიც სუფევს დღეს ინგლისში ომისშემდეგ პერიოდში დამხდების გამო.

ამ განზრახვით ის ხელს უწყობს საფრანგეთის გერმანიის დამობილიზაციას.

საფრანგეთი ამას ხედავდა, და ამასაც, სამაგიეროს გადახდით, იწყო ოსმალოთისათვის ხელის შეწყობა, და გაამარჯვებინა კიდეც.

და დღეს, როდესაც გამარჯვებული ოსმალეთი არ სჯერებდა მარტო ანატოლიას და ის პირსწორვის სტამბოლის და სრუტეების უკან დაბრუნებისაკენ, არ შეეძლო ამისათვის სწორედ ეკონომიურად არ მიეცია ენერგია. და ან მაინც, გამოგზავნა რა, სრუტეების გასაფრებელი ახალი ჯარები, მოლაპარაკება გაბმითი თვით საფრანგეთთან ერთიანი პოზიციის დაჭერის შესახებ.

ამით კი საფრანგეთის კომპინაციები ფრთებს ისხმევდა ამას ეხლა საშვალება ეძლევა, აღმოსავლეთის საკითხის გადწყვეტის გამო, ჩაბმა მოაწყვდეული ინგლისის საკითხების მიმართ, და ფხიერად ის (გერმანია) სავსებით გაანადგუროს, როგორც ფინანსურად, ისე ეკონომიურადაც, და დარწმუნებული იმაში, რომ ინგლისის გერმანიის საკითხში მას არავითარ წინააღმდეგობას არ გაუწევს შეიდეგნი, კიდევ ვგზავნის ინგლისისან ერთად თავის ჯარებს სრუტეების გასამაგრებლად.

ძნელია თქმა, თუ რა ნაყოფს გამოიღებს შემდეგში ინგლის-საფრანგეთის ეს დიპლომატიური ხრიკები, მაგრამ ეს ეკვილია, რომ საფრანგეთის მთელი ყურადღება არის მიქცეული გერმანიაზე და ამ სულ მალე გერმანიის სასტიკ რისხვით დატყვევება თავს.

გერმანიაც კი მხოლოდ ერთი გამოსავალი აქვს, ისარგებლოს იმპერიალისტის ამ დიდი ბრძენით და ოსმალეთ-საბჭოთა რესპუბლიკებთან ერთად, წინ აღუდგეს ამ ბის გამანადგურებელ ანტანტის მუხანათობას.

მაგრამ შესძლებს გერმანიის დღევანდელი მხდალი მთავრობა ასეთ გამბედაობას? თავის თავად ცხადია ვერა.

მაშ გამოსავლეული მხოლოდ ერთშია: თვით გერმანიის მშრომელთა ხალხის ამოძრავებაში და ძალა-უფლების გამოცხედნაში, საბჭოთა რესპუბლიკები მთელი თავისი ძლიერებით დაეხმარებიან მაშინ მას, და აშნაირად ის ამოძრები ის ხალხნელ მომავალის რომელიც მოელის მას გამშვინვარებული საფრანგეთის იმპერიალისტებისაგან.

ა ა ნ ი.

უნდა დროზე შეუდგეთ საქმეს.

ვაჭ. „ზარია ვოსტოკას“-ს მოწინავე აქს წინად აღნიშნავდა, რომ წითელ ჯარისათის კარგი შინების და პირობების შექმნა მოვალეობათ ადევს არა მარტო სამხედრო უწყებებს, არამედ საბჭოთა ყველა ამარატებს და პარტიულ ორგანიზაციებს.

ეს, რომ ასე არის ყველასათვის ცნობილია; მით უმეტეს ჩვენი პარტიულ მუშაკებისათვის.

ეს საკითხი დღეს უფრო მწვავე ხასიათს ღებულობს, როცა საქართველოში სდგება ჯარი, რომელიც ითხოვს უსათოდ დიდ ხარჯების გაღებას.

ჩვენ ვიცით, რომ სახელმწიფოს შეუძლიან ჯარის შენახვა და მისი უზრუნველყოფა, მაგრამ სასურველია და ბასიან იუცილებელიც, ჩვენს წითელ ჯარს ჰქონდეს მიქცეული ყურადღება სახოგადოებრივი ორგანიზაციების მხრივაც, ეს ერთის მხრით მორალურად აძლევდეს ამ ბეჭდვას და ატკიცებს ამ წითელ ჯარისკაცს (რაც ისინი ხდებიან, რომ წითელი ჯარი სახოგადოების უყურადღების საგნად არის გადაქცეული). მეორე მხრით კი ჯარს ჭირვეთა მატერიალური დახმარება რაც ეს უნდოდ სახელმწიფოს დახმარებასაც ნიშნავს.

წითელ არმიელმა უნდა იცოდეს ის, რომ ჩვენ მას ვეფიქრებით და კარგათ ვეცნობიერებით არა მარტო მაშინ, როცა რაიმე გასაჭირი გვდგია კარს, არამედ მაშინაც, როცა ამ უკანასკნელის არცდილიც არ არის და ცხოვრება ნორმალურ კალაპოტში მიმდინარეობს.

ამისთვის წითელი ჯარის-კაცები ისე უნდა შევაწყოთ, რომ მას არ ეკლდეს ტანსაცმელ-ფეხსაცმელი, პირის გასთვება და ზამთარში სითბო.

ეს საკითხი დღეს თავის სიგრძე სიგანით სდგას ჩვენს წინაშე დადღეს მაინც გვეძლევა საშუალება მისი უნაკლოდ შესრულებისა.

პირველ ყოვლისა შეგება უნდა ამობრუნდნენ. დღეს თითქმის ყველა ყაზარმებს გენერალური რემონტი ესჭირება, რომელიც დანგრეულია და გამარცხული მეწველებს. გაქცევის დროს.

ამ მხრივ საქართველოს სახალხო კომისარიატ საჭმის სასურველი ნაბიჯი გადასდგა. ჩვენ ამ დღეებში ვცნობ მის ცხოვრებაში გატარებას.

ი. მეგრელიძე.

ღღევანდელი ცნობები

საბჭოთა რუსეთში.

რუსეთის ყველა საქონელი, როგორც შინა მრეწველობის ისე ფბრიკა ქარხნების ლიბიკეციის ბაზრობაზე მთლად გაყიდულა. არის რამოდენიმე ავადხო ხელშეკრულება, დადებული საზღვარ გარეთ რუსეთის ნელილი მასალის ბატანის შესახებ.

——

საბჭოთა უკრაინაში ოსმალეთის ჯარში გაგზავნენ წითელი ჯარის რაზმი.

——

მთელ რუსეთში შეკრებილია თითქმის ნახევარი სასურსათო ბიდასახდისა.

——

უკრაინის ყველა ქალაქებში და სამრეწველო სოფლებში უმალეულ ბიმაზეობის დადგენილებით ეწყობა რადიო-სადგურები.

——

კონგრ რევოლიუციონერების დახვა.

ამ დღეებში უკრაინის უზენაესმა რევ-ტრიბუნალმა გაარჩია 18 კაცის პეტლიურიყენ. საქმე, რომლებსაც მრავალდღიანი ბრძოლებისა და ბრძოლების მოწყობა ხარკოვის გუბერნიაში. ბრალდებულნი დამნაშავენი იქნენ ცნობილნი, რის გამოც ხუთი მეთაური უკვე დახვრიტეს.

შეირნაია.

სხვადა-გარეთ-დან რუსეთში დაბრუნდა პეტლიურის გენერალი მარტიუნიკი, რომელმაც შეირნია თავისი ცოდნა და გამოცდილება რუსეთის რეგოლუციის წინააღმდეგ ჩადენილი ბრძოლებისათვის. ამ ბრძოლებში ის ბრძანებდა ცალკე ნაწილებს.

ამ ბრძოლებში ის ბრძანებდა ცალკე ნაწილებს.

ამ ბრძოლებში ის ბრძანებდა ცალკე ნაწილებს.

ბაკოს ბაზრობა.

15-სექტ. გაიხსნა ბაკოს ბაზრობა. განეწერებელ მოდის სხვა და სხვა სახელობის ნივთები. გამოიკვეთა რომ ცირკის პირობა და ფირმების საქონელი იქნება უფრო მეტი, სახელმწიფოებრივი დაწესებულებების საქონელზე.

პატასტროფა დასავლეთ საქართველოში.

შუგუნაში მოსული იყო მთავარსარდალი დასავლეთ საქართველოსი, მაჭარიძე, რომელიც გაგზავნილი იყო რამოდენიმე დღეს, ნთოსეში სულ ვაანგარიშოს, ვის გამოც იმერეთს, გურიას და სამეგრელოს ახლო მომავალში შიმშილობა ემუქრებოდა. ზარალი განსაკუთრებით დაზარალებულია დაბრ ცილი შინაურის ცხოვრებული, დანგრეული და ნაადგილებ ქონება. ეს ურიცხვი სახლები, არის დამხობილ მხეპრობაში.

სურათი შემძრწუნებელია. ერთი შეხედვით მსოფლიო წარდგინს მოგაგონებს ცეცხლი. ასეთი ქარიშხალი და წყალდიდობა ჯერ საქართველოს არ ახსოვს. ეხლა დასავლეთი საქართველო მხოლოდ ნანგრევების წარმოადგენს. ზარალის ანღუსტი შეფასებულია. განსაკუთრებით დაზარალებულია ქ. ქიათურა, სადაც მიღინორი ფუთობით შავი ქვა წყდებული წყლების მიერ დანგრეულია ქარხნები და სხვა შენობები, ბევრი ოჯახი და დროა საჭირო, რომ ქიათურა თავს წინანდელ სახეს დაუბრუნდეს. დასავლეთ საქართველოს 100-ათასი მცხოვრები დარჩენ უმნათო და უსუფრო—პურით სულიან ზამთრის წინ.

სავარაუდო ჩქარი და დიდი დახმარება ახალი გაზეთი.

ახალქალაქში ამდენების რუსული და სომხური ენებზე გამოვა ახალი გაზეთი.

ბანდის ფარეშს ბოლო მოეღო.

დარალეთის ბაზრობაში ლიკვიდაცია უყვეს ბანდებს, რომელებიც სპარსეთიდან გადმოვიდნენ სომხეთში.

(გაზეთებიდან)

ᲮᲔᲮᲔᲒᲘᲡ ᲛᲘᲔᲠ ᲨᲔᲛᲝᲬᲘᲠᲣᲚᲘᲡ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ „ᲙᲠᲐᲜᲘ ᲕᲝᲜᲘᲡ“ ᲡᲐᲡᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲛᲓᲘ.

„კრანი ვოინის“ თოხი წლის თავზე კაჟ. ცალკე არშიის სამხედრო საბჭომ გამოსცა ბრძანება №1391, რომლის ძალითაც არშიის უველა ნაწილებს ეცვლებათ სარედაქციო საგამომცემლო ფონდი: გასაძლიერებლათ არშიის მასშტაბში, რომელიც ლტბუდიობენ უფასოთ ეურნალ-გაზეთებს, რომელებიც ეხლა ეგზემპლარებად აღმოჩენენ მოსკოვში.

ჩვენი დღიბარების 10ან.—გადახდნენ რედაქციის სახარგებლოთ.

რადგან დღეს სარედაქციო საბჭო განიცდის ფინანსიურ კრიზისს ცენტ რიდან ფულის მოუვლელობის გამო, ამისათვის „კრანი ვოინის“ რედაქცია სთხოვს უველა ნაწერებს, რომლებზედაც ვრცელდება ეს ბრძანება, გამოგზავნონ სანჭაროდ სექტემბრის წილი ხვედრი.

ᲡᲕᲐᲜᲔᲗᲘ.

ძალიან მინდოდა მენახნა სვანეთის ბუმბერაზი მთები, რომლის შესახებაც ბევრი მსმენოდა ქებანი და ამის საშუალებაც ვიპოვე. ეს იყო ა. წ. აპრილის პირველებში, როდესაც ჩვენი მესამე ლტენანტი იქნენ გაგზავნილი იქ, ქუთაისიდან პროვიანტარიის—მიერ სვანეთში მოსწყობილ არეულობის მოსაგვარებლად. ჩავედით ქ. ცაგერში. 12 აპრილს სულ დილა მიიღო ბრძანება გადასულიყო ლენტრების სახოგადოებაში. სენთნში ჩვენ დაგვხვდნენ ქართული სტუდენტიური ორგანოს წევრები და მივეთანხლენ. ჩვენთვის დაშენებული ბინებიც. შემდეგ დავეგზავნეთ ოცეულები სხვა და სხვა სოფლებში.

სენთნი—ლენტრების ადმინისტრაციული ცენტრი „მურის ხიდი“ ცაგერის მახლობლად. მური ენერო ხეობაში მდინარე ცხენისწყლის მიღელებული, დაკიდული საკლდეებზე. მურის ხიდიდან დაიწყება სვანეთის შუდამ თოვლიანი და ცივ ადგილიანი მთები, ბოგნება, რომელიც მიმავალ სტუდენტს ვეტანებოდი თავის წიგნებიერობით: ცხენის წყლის მოუსვენარ სალაშქრეში, თითქმის ყოველ ვერსის მანძილზე ვეხვდებოდა წინააღმდეგ მიერ აგებული ციხე-კოშკების ნანგრევები. ეს ნაგები ჩვენი ძველი კულტურის, რომლებიც ჯერაც შეუსწავლელია ჩვენი არქეოლოგების—მიერ.

მცხოვრებლებთან ერთად ტაშის ცემით გვხვდებოდენ ბაჩუა მთის ცრუწლები —ქვეყნად ქვაზე შეღის ნუკრიები მხატები ჩანჩქერებიც. რომლებიც ეხვეოდენ დიდ ცხენისწყალს და მოისწრაფოდენ შაი ზღვისაკენ.

აქაური მიწა-წყლიური წყლები შეუდარებელია თავის ღირსებით და არ ვიცი რატომ არ აქცევენ ყურადღებას.

სვანები თავის ახოვანობით ჰგვანან ამ მთებს, ვერ გამოვიკვლიეთ თუ ეს პატიოსანი მზრომელი ხალხი, რომლის დაუღალავი ენერგია ხნავს ამ დაღვეულ მთებს. და მოაყვეს ცხოვრების წყარო, ვინ გაადროვა და აღებინა ეს ზღვარი ველი, მაგრამ ეს ხომ რამდენიმე პიროვნების მიერ იყო და არა მთელი სვანეთისა, და აკი როცა გაიგეს სინამდვილე—მარცხენა ხმაზე ოცეულ ხმიდან ერთ-ორ ხმაზე დარჩენ და მოუნდათ ხელის აღმართვა.

სწავლის ზრდით ჩამორჩენილია ეს ტომი და ამას უნდა მიეცეს დიდი ყურადღება.

ხოხიაშვილი.

საც გამოიღებს სამხედრო ტუფება, სადაც მოიცავს ერთ ხარჯებით ველ. საჭიროა შეიქმნას დაზღვევის ტიპური ჩვენი სადგომები, რომ ფერო ლიტოს ჩვენი სადგომები, რომ ფერო დაზარალებულ დამხმარების. საკუთარი ხელით დაკმაყოფილდეს ამ საქმეში ყველა ჩვენი ამხანაგი, რომ ჩვენ ძალიან მალე დავაქციოთ ეს ადგილები ნამდვილ სამხედრო ბანაკად.

ლაშქრელი.

ᲕᲘᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ? ᲛᲔᲝᲒᲔᲚᲘ?

წიოდეს არშიაში ესხეხურობ დღიდან სამჭიდრო წესწყობილების დამყარებისა. ჩვენ არშიის ცხოვრების გასაუქეთებლად, ჩვენი გაზეთის სარეგლრობის ორგანო მასალით ა.) შემთხვევით კორესპონდენტ წოდეს არშიელებისაგან და ბ.) მუდმივ სამხედრო ოგან.

ყოველ შემთხვევაში ჩვენს ნაწილებში დღემდე ვერ გაურკვევიათ სამხედრო მაპარატის დამოკიდებული მნიშვნელობა და მათი უშრომლობა. ზედა ეროვნებრივ ნაწილებს ორი მცნებისა, რის გამო ნაწილები, სხეულდებიან რა შემთხვევით კორესპონდენტის, აღარ ირჩევენ მუდმივ სამხედროს; მეორე მხრივ შემთხვევით კორესპონდენტები ითვლებიან სამხედროების ფუნქციებს.

ამ მიზეზების გამო საჭიროდ ვთვლით შემდეგს განმარტებას:

1. წოდეთ არშიელთა კორესპონდენტია, აცნობს რა გაზეთის წოდეთ არშიელთა მასის ჯ-ცრაობაზე, მოთხოვნილებებს და სულიერი განწყობილებას, ორგანიზულად, მჭიდროდ უკავშირებს მას, არშიის შემადგენლობას. ამისთვის ასეთი კორესპონდენტი განსაკუთრებით საყურადღებოა გაზეთში. საჭიროა რაც შეიძლება მეტი რიცხვი წოდეთ არშიელთა იქნენ მიზეთული გაზეთში თანამშრომლობას.

2. თუმცა, როგორც შემთხვევითი, ეს ვეტოროები ვერ იქნებიან გაზეთის სულის ჩამდგმელნი ინფორმაციის და გაზეთის მასსთან დაკავშირების საქმეში, ეს უკანასკნელი ფუნქციები ვეღარებათ ასასრულებლად სამსროებს, რომლებიც თანახმად „დებულებისა“ (დაბეჭდილია „Красн. Воец“-ის № 11-ში) ვალდებულნი არიან რეგულიარულად მიყონ გაზეთის მასალები ყველის ნაწილის ცხოვრებიდან, მიაწიონ არშიელები გაზეთში თანამშრომლობას და აწარმოონ დღეღამიური ხელნაწერ ეურნალ-გაზეთი მომცეს ფერეტენდან ამონაწერი მოწმობა. რომლის თანახმად ჩემი უშუალოდ დარწმუნდი ოჯახის უსრულებელობით ფენდა ფაქტი, რომ ჩემს ოჯახს ამ ზამთარში ეკონომიური ნაწილის მხრივ ეკონომიური ნაწილის მხრივ ეკონომიური ნაწილის მხრივ